

MODELREGLEMENT INTERN TOEZICHT EENMANSZAAK NVTZ 2023

1. Begripsbepalingen

1.1 In dit reglement wordt verstaan onder:

- a. **interne toezichthouder:** de interne toezichthouder in de zin van de Wet toetreding zorgaanbieders (Wtza) die toezicht houdt op het beleid en de gang van zaken binnen de zorgorganisatie;
- b. **jaarstukken:** de jaarstukken van de zorgondernemer;
- c. **toezichthouder:** een lid van de interne toezichthouder van de zorgaanbieder;
- d. **zorgondernemer:** de natuurlijk persoon die bedrijfsmatig zorg doet verlenen en mogelijk zelf verleent als zorgaanbieder in de zin van de Wtza;
- e. **zorgorganisatie:** het organisatorisch verband van de zorgondernemer waarin zorg wordt verleend.

2. Maatschappelijke doelstelling en organisatie zorgverlening

- 2.1 De zorgondernemer en de interne toezichthouder handelen steeds vanuit het perspectief van de maatschappelijke doelstelling van de zorgorganisatie te weten het verlenen van goede zorg op het gebied van [.....], waaronder wordt verstaan zorg van goede kwaliteit die voldoet aan professionele standaarden en eigentijdse kwaliteits- en veiligheidseisen en die afgestemd is op de reële behoefte van de cliënt, binnen de gegeven financiële mogelijkheden en waar nodig in afstemming met samenwerkingspartners.
- 2.2 De zorgondernemer is verantwoordelijk voor de algemene en dagelijkse leiding van de zorgorganisatie, de kwaliteit en veiligheid van de zorgverlening en een doelmatige en transparante bedrijfsvoering.
- 2.3 De interne toezichthouder is verantwoordelijk voor het toezicht op de algemene en dagelijkse leiding, de kwaliteit en veiligheid van de zorgverlening en een doelmatige en transparante bedrijfsvoering van de zorgorganisatie.

3. Taken interne toezichthouder

- 3.1 De interne toezichthouder houdt toezicht op het beleid, de kwaliteit en veiligheid van de zorg en de algemene gang van zaken binnen de zorgorganisatie. De interne toezichthouder heeft een klankbordfunctie voor de zorgondernemer en staat de zorgondernemer met raad en advies terzijde.
- 3.2 De interne toezichthouder houdt mede toezicht op de inrichting en continuïteit van de besturing van de zorgorganisatie.
- 3.3 De interne toezichthouder kan zich, zo mogelijk na overleg met de zorgondernemer, bij de uitoefening van zijn taak voor rekening van de zorgondernemer, doen bijstaan door deskundigen indien dat redelijkerwijs noodzakelijk is voor de uitoefening van zijn functie.
- 3.4 Bij de vervulling van hun taak richten de interne toezichthouder en zijn individuele leden zich naar het belang van de zorgorganisatie, waaronder het te behartigen maatschappelijk belang en het belang van de betrokken belanghebbenden.

- 3.5 Aan de voorafgaande advisering door de interne toezichthouder zijn onderworpen de besluiten van de zorgondernemer omtrent:
- het vaststellen en ingrijpend wijzigen van de strategische beleidsplannen;
 - het aangaan of verbreken van duurzame rechtstreekse of middellijke zorginhoudelijke samenwerkingsverbanden, indien deze samenwerking van ingrijpende betekenis is voor de zorgorganisatie;
 - een wijziging van de rechtsvorm dan wel overdracht van de zorgorganisatie;
 - het aanvragen van faillissement of surséance van betaling van de zorgondernemer;
 - het ingrijpend wijzigen van de arbeidsomstandigheden of de beëindiging van de dienstbetrekking van een aanmerkelijk aantal werknemers tegelijkertijd of binnen een kort tijdsbestek, of het verbreken van een overeenkomst met een aanmerkelijk aantal personen dat zelfstandig of als samenwerkingsverband werkzaam is voor de zorgondernemer.

De zorgondernemer betreft de interne toezichthouder tijdig bij de besluitvorming over de onderwerpen die aan de voorafgaande advisering van de interne toezichthouder zijn onderworpen. De zorgondernemer verbindt zich nadrukkelijk met het advies van de interne toezichthouder rekening te houden en alleen van dit advies af te wijken indien de interne toezichthouder niet in redelijkheid tot dat advies had kunnen komen.

- 3.6 De zorgondernemer is alert op belangenverstremgeling binnen de zorgorganisatie en meldt elke vorm en schijn van belangenverstremgeling terstond aan de interne toezichthouder en verschaft daarover alle relevante informatie. De interne toezichthouder adviseert de zorgondernemer over of er sprake is van ongewenste belangenverstremgeling dan wel tegenstrijdige belangen en over passende maatregelen om op een zorgvuldige en transparante wijze hier mee om te gaan.
- 3.7 De interne toezichthouder heeft een visie op de wijze waarop hij toezicht uitoefent: de toezichtvisie. De interne toezichthouder bespreekt deze toezichtvisie met de zorgondernemer en vergewist zich ervan dat de interne toezichthouder en de zorgondernemer op basis van deze toezichtvisie kunnen samenwerken.
- 3.8 De interne toezichthouder reflecteert regelmatig op de wijze waarop hij zijn taken vervult en zijn bevoegdheden uitoefent.

4. Samenstelling interne toezichthouder

- 4.1 De zorgorganisatie heeft een interne toezichthouder die uit ten minste drie leden bestaat. Het aantal leden van de interne toezichthouder wordt, na advies van de interne toezichthouder, vastgesteld door de zorgondernemer.
- 4.2 Toezichthouders worden bij voorkeur op openbare wijze geworven en door de interne toezichthouder benoemd voor een periode van maximaal vier jaar. Een toezichthouder is eenmaal voor een periode van ten hoogste vier jaar herbenoembaar in dezelfde of een andere functie binnen de interne toezichthouder, met dien verstande dat een toezichthouder voor een al dan niet aaneengesloten periode van maximaal acht jaar lid kan zijn van de interne toezichthouder. Bij

een eventuele herbenoeming weegt de interne toezichthouder zorgvuldig af of de betreffende toezichthouder voldoende is toegerust voor de toezichtopgaven voor de komende jaren.

- 4.3 Bij de samenstelling van de interne toezichthouder wordt rekening gehouden met de aard van de zorgorganisatie, haar activiteiten en een evenwichtige spreiding van de gewenste deskundigheden en achtergronden, maatschappelijke en regionale betrokkenheid, geslacht en leeftijd van de toezichthouders. De interne toezichthouder stelt hiervoor een algemene profielschets voor de interne toezichthouder als geheel op, waarin in het algemeen de kwaliteiten en eigenschappen die van een toezichthouder worden verwacht zijn opgenomen en vult deze per zetel aan met een specifieke detaillering naar achtergrond, discipline en deskundigheid. De interne toezichthouder stelt de zorgondernemer in de gelegenheid advies uit te brengen over deze profielschets. De profielschets is openbaar en voor eenieder opvraagbaar.

[4.4 *De cliëntenraad heeft het recht om een bindende voordracht te doen voor de benoeming van één toezichthouder. De voordracht geschiedt met inachtneming van de door de interne toezichthouder opgestelde profielschets en de (kwaliteits)eisen, zoals die met name door lid 3 en lid 5 van dit artikel aan de leden van de interne toezichthouder worden gesteld. Indien de door de cliëntenraad voorgedragen persoon naar het oordeel van de interne toezichthouder niet voldoet aan de profielschets of de (kwaliteits)eisen, wordt deze voorgedragen persoon niet benoemd en wordt de cliëntenraad in de gelegenheid gesteld overeenkomstig dit artikel een nieuwe bindende voordracht te doen¹]*

- 4.5 De interne toezichthouder dient zodanig te zijn samengesteld dat de leden ten opzichte van elkaar, de zorgondernemer en welk deelbelang dan ook onafhankelijk en kritisch kunnen opereren.

Toezichthouder kan in ieder geval niet zijn een persoon die zelf, of waarvan de echtgenoot, geregistreerde partner of een andere levensgezel, pleegkind of bloed- of aanverwant tot in de tweede graad:

- a. belast is of in een periode van drie jaar voorafgaand aan het lidmaatschap van de interne toezichthouder belast is geweest met de dagelijkse of algemene leiding van de zorgorganisatie dan wel feitelijk het beleid (mede) heeft bepaald als ware hij lid van de dagelijkse of algemene leiding van de zorgorganisatie;
- b. in een periode van één jaar voorafgaand aan het lidmaatschap van de interne toezichthouder tijdelijk heeft voorzien in de dagelijkse of algemene leiding van de zorgorganisatie bij belet of ontstentenis van een of meer leden van de dagelijkse of algemene leiding;
- c. als werknemer in dienst is of in een periode van drie jaar voorafgaand aan het lidmaatschap van de interne toezichthouder in dienst is geweest van de

¹ In de toelichting wordt de mogelijkheid nader uitgewerkt om in onderling overleg tussen de cliëntenraad, zorgondernemer en interne toezichthouder op een andere wijze praktisch invulling te geven aan de betrokkenheid van de cliëntenraad bij de benoeming van de toezichthouders. Afspraken hierover worden schriftelijk vastgelegd.

- zorgondernemer ofwel op basis van een overeenkomst van opdracht werkzaamheden voor de zorgondernemer heeft verricht;
- d. tijdens dan wel in een periode van drie jaar voorafgaand aan het lidmaatschap van de interne toezichthouder een zakelijke relatie onderhoudt met de zorgondernemer die zijn onafhankelijkheid dan wel het vertrouwen in die onafhankelijkheid in gevaar brengt;
 - e. een financiële vergoeding van de zorgondernemer ontvangt, anders dan een passende vergoeding voor de werkzaamheden als toezichthouder;
 - f. in een periode van drie jaar voorafgaand aan het lidmaatschap van de interne toezichthouder lid is geweest van de cliëntenraad en/of een klachtencommissie verbonden aan de zorgorganisatie;
 - g. als bestuurslid verbonden is aan of in dienst is van een werknemersorganisatie die pleegt betrokken te zijn bij de vaststelling van de arbeidsvoorwaarden van de werknemers van de zorgondernemer;
 - h. lid is van de dagelijkse of algemene leiding van een andere instelling indien een lid van de dagelijkse of algemene leiding of een persoon die feitelijk het beleid (mede) heeft bepaald als ware hij lid van de dagelijkse of algemene leiding van de zorgorganisatie, lid is van het toezichthoudend orgaan van die andere instelling;
 - i. lid is van de dagelijkse of algemene leiding dan wel feitelijk het beleid (mede) heeft bepaald als ware hij lid van de dagelijkse of algemene leiding van een andere instelling die binnen het praktijkgebied van de zorgondernemer geheel of gedeeltelijk dezelfde werkzaamheden verricht;
 - j. lid is van het toezichthoudend orgaan van een andere instelling die binnen het praktijkgebied van de zorgondernemer geheel of gedeeltelijk dezelfde werkzaamheden verricht;
 - k. die in de voorafgaande periode van vijf jaar op grond van artikel 2:298 BW door de rechtbank is ontslagen als bestuurder of toezichthouder, tenzij hem mede gelet op de aan anderen toebedeelde taken geen ernstig verwijt kan worden gemaakt;
 - l. die een zodanige andere functie bekleedt dat het lidmaatschap van de interne toezichthouder kan leiden tot onverenigbaarheid dan wel strijdigheid van deze functie met het belang van de zorgorganisatie dan wel tot ongewenste belangenverstrengeling.
- 4.6 Iedere toezichthouder volgt na benoeming een adequaat introductieprogramma en werkt permanent aan zijn eigen ontwikkeling door middel van onder andere een scholings- en ontwikkelingsprogramma, een en ander passend bij de aard, omvang en ontwikkelingsfase van de zorgorganisatie.
5. **Ontslag en schorsing toezichthouder**
- 5.1 De interne toezichthouder kan een toezichthouder na advies van de zorgondernemer ontslaan wegens verwaarlozing van zijn taak of bij onvoldoende functioneren, wegens onverenigbaarheid van belangen, wegens andere gewichtige redenen of ingrijpende wijziging

- van omstandigheden op grond waarvan zijn handhaving als toezichthouder redelijkerwijs niet van de zorgondernemer kan worden gevergd. Alvorens een dergelijk besluit tot ontslag te nemen, wordt de desbetreffende toezichthouder in de gelegenheid gesteld om door de interne toezichthouder te worden gehoord. Daarbij kan hij zich doen bijstaan door een raadsman.
- 5.2 De interne toezichthouder kan een toezichthouder na advies van de zorgondernemer schorsen indien de betreffende toezichthouder overeenkomstig lid 1 van dit artikel in zodanige mate tekortschiet in de uitoefening van zijn taak dat een tijdelijke ontheffing uit zijn functie noodzakelijk is in het belang van de zorgorganisatie.
- 5.3 Een toezichthouder treedt periodiek af volgens een rooster van aftreden dat door de interne toezichthouder met inachtneming van zijn benoemingstermijn van maximaal vier jaar wordt opgemaakt. Het rooster van aftreden wordt zo ingericht dat de continuïteit van het interne toezicht gewaarborgd is.
- 5.4 Het lidmaatschap van de interne toezichthouder eindigt voorts:
- door overlijden;
 - door schriftelijke ontslagneming;
 - door verlies van het vrije beheer over zijn vermogen;
 - zodra sprake is van strijdigheid met artikel 4 lid 5 van dit reglement.
- 5.5 Ingeval van belet of ontstentenis van één of meer leden van de interne toezichthouder zijn de overige toezichthouders of is de enig overblijvende toezichthouder tijdelijk met de taken van de interne toezichthouder belast. Ingeval van belet of ontstentenis van alle toezichthouders worden de taken van de interne toezichthouder tijdelijk en voor zover mogelijk uitgeoefend door de persoon die daartoe, met inachtneming van de onafhankelijkheidseisen van artikel 4 lid 5 van dit reglement, door de zorgondernemer wordt aangewezen. Voorts dient de zorgondernemer in een dergelijk geval zo spoedig mogelijk één of meer nieuwe toezichthouders te benoemen.
- 6. Vergadering en besluitvorming**
- 6.1 De interne toezichthouder benoemt uit zijn midden een voorzitter en kan eventueel andere functies onderling verdelen.
- 6.2 De interne toezichthouder vergadert ten minste driemaal per jaar en voorts zo dikwijls als de voorzitter dit nodig acht of een toezichthouder of de zorgondernemer dit verzoekt. De oproepingen tot de vergaderingen geschieden door of vanwege de interne toezichthouder met inachtneming van een termijn van ten minste zeven dagen vóór de datum van de vergadering, onder toezending van een agenda met plaats, tijdstip en onderwerpen van de vergadering. In spoedeisende gevallen kan met een kortere termijn worden volstaan, zulks ter beoordeling van de voorzitter van de interne toezichthouder.
- 6.3 De vergaderingen van de interne toezichthouder worden geleid door de voorzitter. Bij afwezigheid van de voorzitter voorziet de interne toezichthouder zelf in zijn leiding.
- 6.4 De interne toezichthouder besluit bij gewone meerderheid van de uitgebrachte stemmen. Ieder niet-geschorst lid van de interne toezichthouder heeft één stem. Blanco stemmen worden

- geacht niet te zijn uitgebracht. Bij staking van stemmen wordt binnen twee weken opnieuw een vergadering belegd. Indien de stemmen dan opnieuw staken, beslist de voorzitter.
- 6.5 Een toezichthouder kan telefonisch of via enig elektronisch communicatiemiddel deelnemen aan een vergadering en wordt dan beschouwd als aanwezig bij een vergadering in persoon, mits de aan de vergadering deelnemende toezichthouders altijd rechtstreeks aan het overleg en de besluitvorming kunnen deelnemen.
- 6.6 De interne toezichthouder kan, met kennisgeving aan de zorgondernemer, ook buiten vergadering besluiten nemen, mits alle toezichthouders schriftelijk hun zienswijze tot uitdrukking hebben kunnen brengen en geen toezichthouder zich tegen deze wijze van besluitvorming verzet.
- 6.7 De vergaderingen van de interne toezichthouder worden bijgewoond door de zorgondernemer, tenzij de interne toezichthouder gemotiveerd te kennen geeft zonder hen te willen vergaderen. In dat geval wordt de zorgondernemer door de interne toezichthouder na afloop van de vergadering in grote lijnen in kennis gesteld van het besprokene en van de ter vergadering genomen besluiten. Minimaal eenmaal per jaar vergadert de interne toezichthouder buiten aanwezigheid van de zorgondernemer over het functioneren van de zorgondernemer en de interne toezichthouder, waarna met de zorgondernemer het wederzijds functioneren en de onderlinge relatie wordt besproken.
- 6.8 De zorgondernemer zal zorgen voor de praktische ondersteuning, de notulering en het zorgvuldig bewaren van de stukken van de vergaderingen van de interne toezichthouder.
- 6.9 De interne toezichthouder kan uit zijn midden commissies instellen voor de voorbereiding van de besluitvorming en de advisering van de interne toezichthouder.
7. **Integriteit en belangenverstrengeling interne toezichthouder**
- 7.1 Het functioneren van een toezichthouder wordt gekenmerkt door integriteit en een onafhankelijke opstelling, waarbij elke vorm en schijn van ongewenste belangenverstrengeling met de zorgondernemer en de zorgorganisatie wordt vermeden.
- 7.2 Een toezichthouder meldt elke vorm en schijn van belangenverstrengeling terstond aan de voorzitter en de andere toezichthouders en verschaft daarover alle relevante informatie. De interne toezichthouder besluit buiten aanwezigheid van de betrokken toezichthouder of er sprake is van ongewenste belangenverstrengeling of tegenstrijdige belangen en hoe daarmee op een transparante en zorgvuldige wijze wordt omgegaan.
- 7.3 Indien de interne toezichthouder van oordeel is dat er sprake is van structureel tegenstrijdige belangen respectievelijk ongewenste belangenverstrengeling, zorgt de betreffende toezichthouder ervoor dat het tegenstrijdig belang of de ongewenste belangenverstrengeling wordt opgeheven of treedt hij af.
- 7.4 Een (kandidaat) toezichthouder meldt, bij voorkeur voorafgaand aan zijn besluit daarover, iedere betaalde of onbetaalde (neven)functie die hij vervult of tijdens zijn lidmaatschap van de interne toezichthouder aangaat. De interne toezichthouder vergewist zich ervan of er belangentegenstellingen zijn die de betrokken (kandidaat) toezichthouder in het uitoefenen van

zijn toezichtsfunctie kunnen belemmeren en neemt zo nodig passende maatregelen. De toezichthouders geven in hun jaarlijkse verslag inzicht in hun hoofd- en nevenfuncties.

8. Informatievoorziening

- 8.1 De toezichthouders hebben een eigen verantwoordelijkheid om van de zorgondernemer alle informatie te verlangen die de interne toezichthouder nodig heeft om zijn taken goed te kunnen vervullen. Indien de interne toezichthouder dit geboden acht, kan hij informatie inwinnen bij functionarissen en adviseurs van de zorgondernemer. Op verzoek van de interne toezichthouder faciliteert de zorgondernemer deze contacten en stelt daartoe de benodigde middelen ter beschikking.
- 8.2 De zorgondernemer verschaft de interne toezichthouder tijdig en desgevraagd schriftelijk alle informatie die de interne toezichthouder naar zijn oordeel nodig heeft om zijn taak adequaat te kunnen vervullen en stelt de interne toezichthouder jaarlijks schriftelijk op de hoogte van de hoofdlijnen van het strategisch beleid, de algemene en financiële risico's en het beheers- en controlesysteem van de zorgorganisatie. Afspraken hierover worden vastgelegd.

9. Evaluatie

- 9.1 Eenmaal per jaar wordt een vergadering van de interne toezichthouder gehouden waarin het functioneren van de interne toezichthouder en de zorgondernemer wordt geëvalueerd. In deze evaluatie wordt tevens de samenwerking tussen de interne toezichthouder en de zorgondernemer betrokken alsmede de behoefte van de toezichthouders aan nadere training of opleiding. De uitkomsten van deze jaarlijkse zelfevaluatie worden met de zorgondernemer besproken en schriftelijk vastgelegd.
- 9.2 Ten minste eenmaal per drie jaar wordt de evaluatie van de interne toezichthouder begeleid door een onafhankelijke externe deskundige die daartoe wordt aangezocht door de interne toezichthouder.

10. Honorering en onkostenvergoeding

- 10.1 De toezichthouders ontvangen een passende vergoeding voor hun werkzaamheden. De zorgondernemer stelt op voorstel van de interne toezichthouder binnen het kader van de geldende wet- en regelgeving de honorering van de leden van de interne toezichthouder vast.
- 10.2 De zorgondernemer vergoedt de onkosten die de toezichthouders ten behoeve van de zorgorganisatie maken.

11. Conflictregeling

- 11.1 De interne toezichthouder en de zorgondernemer zijn overeenkomstig hun taak- en bevoegdheidsverdeling gezamenlijk en ieder afzonderlijk verantwoordelijk voor een zorgvuldige oplossing van hun onderlinge conflicten.

- 11.2 Zodra de interne toezichthouder of de zorgondernemer vaststellen dat sprake is van een ernstig verschil van mening of een conflict over beleidsmatige of bestuurlijke aangelegenheden zullen zij trachten om in goed overleg binnen twee maanden een oplossing te bewerkstelligen.
- 11.3 Als de interne toezichthouder of de zorgondernemer niet binnen deze termijn tot overeenstemming zijn gekomen, dan zullen zij gezamenlijk een besluit nemen om het verschil van mening respectievelijk conflict op te lossen via arbitrage door een onafhankelijke arbitragecommissie die een bindend oordeel zal uitspreken over het verschil van mening respectievelijk conflict tussen de interne toezichthouder en de zorgondernemer.
- 12. Wijziging reglement**
- 12.1 De interne toezichthouder beoordeelt periodiek of dit reglement nog aan de daaraan te stellen criteria voldoet. De interne toezichthouder vraagt daarover vooraf de mening van de zorgondernemer.
- 12.2 Dit reglement kan worden gewijzigd door een besluit van de interne toezichthouder. Over een voorgenomen wijziging wordt het advies van de zorgondernemer ingewonnen.